

Lika behandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Mjösunds förskola

Giltighetstid: 2023-01-01 t.o.m. 2023-12-31

Ansvarig rektor: Birgitta Andersson

1. Syfte och bakgrund

Syftet med en likabehandlingsplan är att barn ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Det råder ett absolut förbud för alla att kränka, diskriminera eller trakassera barn.

All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Förskolans verksamhet ska genomsyras av att barn är olika, men lika mycket värda. Barn och föräldrar ska med glädje och förväntan kunna gå till en verksamhet präglad av trygghet, respekt och ansvar. Vi tror på det goda mötet, oavsett om det är barn, förälder eller kollega vi möter. Förhållningssättet ska vara positivt, respektfullt och lösningsinriktat. Förskolan är en demokratisk mötesplats där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet och där vi tillsammans tar ansvar för en hållbar utveckling

Återkommande insatser som vi har arbetat med:

Vi har arbetat med att förändra miljöerna. Vi har organiserat pedagogerna med tydligare ansvarsfördelning över dagen. Vi fortsätter med vårt arbete med att lyfta fram och fokusera på barnens styrkor, intressen och förmågor. Vi delar in barnen i mindre grupper. Vi använder oss av Aktivitets kort, arbetar med ett Temainriktat arbetssätt. Värdegrundsmaterialet: Kompisböckerna är ett återkommande inslag på hösten i vårt arbete. Vi introducerar nya pedagoger i likabehandlingsplanens innehåll. Vi bli bättre och bättre på att sprida ut oss både inomhus och utomhus. Vi förstärker goda handlingar och bra kamratskap.

3. Kartläggning av riskområden

Utomhus har vi sett att det ibland finns risk för kränkningar och konflikter när barnen uppehåller sig t.ex. i skogsdungen, när det blir många barn på liten yta, i övergångarna mellan aktiviteter och när pedagogerna inte alltid finns nära barnen. Små barn som dras till grinden på eftermiddagen. Vi har sett att det har en stor betydelse var de vuxna befinner sig på gården.

Inomhus så sprider sig också barnen i olika lek miljöer och rum så det är lika viktigt att vi tänker på detta när vi är inne.

På avdelning Öringen behöver vi öka uppsikten över 5-årsrummet som flyttats till gamla samlingsrummet. Det ligger längst ifrån på vår avdelning.

Vi arbetar för en god atmosfär och utvärderingen av tidigare planer visar att barnen trivs och föräldrar känner sig trygga att lämna barnen på vår förskola.

(Föräldraenkäten)

Genom den dagliga öppna dialogen med föräldrar får vi tillsammans förståelse för barnen.

4. Mål för arbetet

- Att hela förskolan och dess gård är en trygg plats för aktiviteter.
- Att pedagogerna är medvetna om sin roll och sitt ansvar som förebild.
- Att barn och vuxna bemöter varandra med respekt.
- Att alla pedagoger känner till uterutinerna.

5. Handlingsplan

Pedagogerna skall fortsätta fördela sig över hela gården så de finns i barnens närhet för att kunna stötta barnen i olika samspelssituationer. Viktigt att vi informerar vikarier.

Vi har beslutat att erbjuda barnen en aktivitet utomhus på eftermiddagen. Det är ett gemensamt beslut och ett gemensamt ställningstagande som är en del i vårt hållbarhetstänk-social hållbarhet med fokus på hälsa och rörelse. Aktiviteten startar vid 15.30 måndagar, tisdagar och onsdagar då vi har personal till 16. Under pågående aktivitet, måste övrig personal vara ”löpare” över hela gården. Vi kommer att bestämma en specifik pedagog på schemat som ansvarar för detta.

Vi måste också utveckla och tillföra något/någon miljö för de små barnen som gärna ställer sig vid grinden eller i hörnet vid staketet på eftermiddagarna.

Öringen och Forellen:

På öringen kommer vi att återinföra kompisböckerna på onsdagar, läsvila Polly Glutt. Vi samtalar efteråt med barngruppen och tar tips ifrån affischerna/ materialet.

På Forellen kommer vi också att återuppta arbetet med kompis böckerna.

Laxen:

Som hjälp till att förstå begreppet ”att vara en bra kompis” tar vi hjälp av babblarna: Doddo som står för social kompetens och att vara snäll och mån om alla.

Kompisböckerna är ett bra material som tar upp Ex, Att vara en god kamrat - ha ett respektfullt förhållningssätt, att värna om varandra, att lyssna på varandra, att dela med sig. Materialet främjar barnens omtanke och empati.

Utifrån ett av våra prioriterade områden – Hållbar utveckling så vill vi erbjuda barnen en rolig, spännande & utmanande miljö där trygghet & tillit står som en garant för att barnen skall få utveckling, undervisning och omsorg som bildar en helhet och att de blir självständiga, kommunikativa, kunna samspela, introduceras i demokrati och natur samt miljöfrågor.

Uppföljning och utvärdering kommer att ske löpande via reflekterande samtal inom personalgruppen. Även barnens reflektioner tas tillvara.

Varje avdelning ansvarar för utvärdering av sina kartläggningar.

Var är vi?

Vart ska vi?

Hur gör vi?

Hur blev det?

6. Utvärdering av genomförda insatser

Vi måste fortsätta sprida oss på gården. Ett nytt riskområde som vi har upptäckt under förra arbetsåret är att flera barn ställer sig gärna vid grinden eller i hörnet vid staketet. En pedagog måste då vara i närheten så att det inte händer något tex att grinden åker upp.

Vi har upprättat regler för utomhusleken, Vi har plastat in och satt upp dessa vid förrådet. Vi behövde påminna oss själva för att kunna förhålla oss och påminna barnen och även för att kunna delge vikarier vårt tänk. Det har fungerat bra.

Vart får man gräva, cykla, klättra, ...?

Under våren delade vi upp gården i olika områden och varje avdelning hade huvudansvar för respektive område. Det gav ett fint utfall. Konflikterna mellan barnen har minskat. Det är viktigt att vi alla fortsätter att röra oss på gården, nära

barnen. Vi måste bli ännu bättre på att informera vikarierna vikten av att vara rörlig ute på gården. Oftast sker det muntligt. Påminna varandra vid behov.

Vi lyfter dagligen om hur en bra kompis ska vara. Vi har pratat mycket om: Hur är man en bra kompis? Hur säger man förlåt? Vi försöker få barnen att vara medvetna om sina egna och andras känslor. Det sker både när konflikter uppstår mellan barnen och i pedagogiska samtal.

Vi uppmuntrar när barnen vill hjälpa varandra och säger och gör omtänksamma saker för varandra. Sätter ord på det positiva. Vi fortsätter att göra lite olika med kompisböckerna men vi är alla överens om att de är ett väldigt bra material i vårt arbete med att utveckla barnens förmåga att ta hänsyn till och utveckla respekt för varandra och omsorg om sin närmiljö.

Vårt motto på förskolan: Vi gör vår dag rolig och trevlig.

Konflikthantering

Vi arbetar för att alla ska gå segrande ur konflikten och att ingen ska känna skuld. Vi samtalar med de inblandade och ser till att alla ska få säga hur situationen upplevs och känns. (se varandras känslor, empati)

7. Barns/elevs delaktighet i arbetet

Omfattningen av barnens deltagande anpassas efter deras intressen och mognad. Vi lyssnar in barnens intressen när vi ska iordningställa lek miljöer och material i vårt temainriktade arbetssätt. Barnen samspelar och gör överenskommelser i den mån de kan. Vi skapar regler tillsammans, vi hjälper/påminner varandra vid konfliktlösning.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när elev kränker elev

- Anställd informerar rektor omgående om något akut inträffat som kan ifrågasättas utifrån likabehandlingsplanen.
- Kontaktar vårdnadshavare.
- Vi gör en anmälan i Stella- Lokalt informationssystem om arbetsskador samt tillbud.
- Alla anställda inom barn- och utbildningsförvaltningen har handlingsplikt och skyldighet att agera och vidta åtgärder om något barn utsätts för diskriminering,

trakasserier eller kränkande behandling. Nu inträder utrednings - och åtgärdsskyldigheter.

- Rektor är delaktig i kartläggning/utredning.
- Upprätta tid för uppföljning och utvärdering
-

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter

9. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

• Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

- **Funktionsnedsättning (i diskrimineringslagen funktionshinder)**

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

- **Sexuell läggning**

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

– särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om

– särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet ”sexuella trakasserier” innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- **Mobbning**

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- **Rasism**

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- **Främlingsfientlighet**

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- **Homofobi**

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.